

Neovisni operator sustava u BiH

Revizija finansijskih izvješća
na dan 31. prosinca 2020. godine

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine pravna osoba je dužna da vodi knjigovodstvo, sastavlja i podnosi računovodstvena izvješća u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja, zajedno sa uputstvima, objašnjenjima, smjernicama i načelima koje IFAC i IASB donose i koje Komisija za računovodstvo i reviziju BiH prevedu i objavi, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u tvrki, kao i njene rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava očekuje da će NOSBiH u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvješća.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvješća obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećom zakonskom regulativom, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvješćima; i
- sastavljanje finansijskih izvješća pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će NOSBiH nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj NOSBiH. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine NOSBiH, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave

Dr. Milodrag Košarac, generalni direktor

NOSBiH
Hifzi Bjelevca 17
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

26. veljače 2021. godine

Izvešće o reviziji finansijskih izvješća

Vlasnicima i Upravi Neovisnog operator sustava u Bosni i Hercegovini

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Neovisnog operator sustava u BiH prikazanih na stranicama od 4. do 28., koji se sastoje od izvješća o finansijskom položaju – bilance stanja na dan 31. prosinca 2020. godine, izvješća o sveobuhvatnoj dobiti – bilance uspjeha, izvješća o novčanim tijekovima i izvješća o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama finansijski položaj Neovisnog operator sustava u BiH na dan 31. prosinca 2020. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom tijeku za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u *paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvješća*. Neovisni smo od Neovisnog operator sustava u BiH u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvješća koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja usljed prevare ili pogreške. U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Neovisnog operator sustava u BiH da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati NOSBiH ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvješćivanja kojeg je ustanovio NOSBiH.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorsko izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvješća. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelatnosti internih kontrola NOSBiH.

- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti NOSBiH da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvješću na povezane objave u financijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da NOSBiH prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obujma i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tijekom naše revizije.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4, 71000 Sarajevo

Nihad Fejzić, direktor i ovlaštani revizor

Ezita Imamović, ovlaštani revizor

Sarajevo, 26. veljače 2021. godine

**NEOVISNI OPERATOR SUSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI – BILANCA USPJEHA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2020.**

	Napomene	2020. KM	2019. KM
Prihodi od vlastite djelatnosti	5	76.118.052	77.256.324
Ostali prihodi	6	460.315	300.837
UKUPNO OPERATIVNI PRIHODI		76.578.367	77.557.161
Pomoćne usluge	7	(61.782.058)	(71.190.740)
Materijal i energija	8	(145.041)	(158.673)
Ostale usluge	9	(1.238.038)	(1.194.727)
Troškovi zaposlenih	10	(3.971.034)	(3.786.812)
Amortizacija	11	(1.081.279)	(1.110.181)
Ostali troškovi	12	(5.055.465)	(1.439.104)
UKUPNO OPERATIVNI RASHODI		(73.272.915)	(78.880.237)
Financijski prihodi - kamate	-	1.470	152.031
Financijski rashodi - kamate	-	(360.673)	(347.618)
VIŠAK PRIHODA/RASHODA ZA GODINU		2.946.249	(1.518.663)

Napomene na stranicama od 8 do 28 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

**NEOVISNI OPERATOR SUSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU – BILANCA STANJA
NA DAN 31. PROSINCA 2020. GODINE**

	Napomena	31.12.2020. KM	31.12.2019. KM
<i>Dugoročna imovina</i>			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	11.031.563	9.475.759
Nematerijalna imovina	14	203.374	261.963
Financijska imovina po amortiziranom trošku	15	146.229	146.229
Dugoročni avansi	16	343.028	449.535
Dugoročna razgraničenja	-	6.586	61
Ukupno dugoročna imovina		11.730.780	10.333.547
<i>Kratkoročna imovina</i>			
Novac i novčani ekvivalenti	17	8.682.398	1.221.936
Potraživanja od kupaca	18	10.143.779	17.940.022
Ostala potraživanja	19	123.634	111.518
Potraživanja za porez na dodanu vrijednost	-	1.267.610	1.335.599
Zalihe	20	33.098	38.557
Ukupno kratkoročna imovina		20.250.519	20.647.632
UKUPNO AKTIVA		31.981.299	30.981.179
PASIVA			
<i>Trajni izvori sredstava</i>			
Trajni ulog	-	1.649.278	1.649.278
Neraspoređeni višak prihoda	-	6.022.428	3.076.179
Ukupno trajni izvori sredstava		7.671.706	4.725.457
<i>Dugoročne obaveze</i>			
Obaveze za dugoročne kredite	21	9.180.485	7.121.839
Obaveze po osnovu najmova	22	-	78.062
Odloženi prihod	23	607.148	536.701
Ostale dugoročne obaveze	-	855	-
Ukupno dugoročne obaveze		9.788.488	7.736.602
<i>Kratkoročne obaveze</i>			
Obaveze prema dobavljačima	24	10.329.614	15.992.900
Obaveze za porez na dodanu vrijednost, neto	-	148.022	190.547
Obaveze za kratkoročne kredite	25	3.102.158	1.173.917
Kratkoročni dio obaveza po najmovima	22	78.062	113.736
Ostale obaveze	26	863.249	1.048.020
Ukupno kratkoročne obaveze		14.521.105	18.519.120
UKUPNO PASIVA		31.981.299	30.981.179

Napomene na stranicama od 8 do 28 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

Potpisao za i u ime NOSBiH dana 26. veljače 2021. godine:

Dr. Milodrag Košarac, generalni direktor

NEOVISNI OPERATOR SUSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2020.

	2020.	2019.
	KM	KM
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Višak prihoda/(rashoda) za godinu	2.946.249	(1.518.663)
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	1.081.279	1.110.181
Gubici od rashodovanja materijalne i nematerijalne imovine	1.558	2.852
<i>Usklađenje za promjene u kratkoročnoj imovini i obavezama:</i>		
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca	7.796.243	(4.674.074)
Smanjenje ostalih potraživanja	155.855	3.248
Smanjenje zaliha	5.459	33.823
(Smanjenje)/povećanje obaveza prema dobavljačima	(5.663.286)	6.140.477
(Smanjenje)/povećanje ostalih obaveza	(226.441)	350.667
Povećanje odloženih prihoda	70.447	254.611
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti	6.167.363	1.703.122
NOVČANI TIJEK IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI		
Povećanje materijalne imovine	(2.511.676)	(341.350)
Povećanje nematerijalne imovine	(68.376)	(49.900)
Novčani tijekovi iz investicionih aktivnosti	(2.580.052)	(391.250)
NOVČANI TIJEK IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		
Povećanje/(smanjenje) obaveza po kreditima i najmovima	3.873.151	(778.072)
Novčani tijekovi iz financijskih aktivnosti	3.873.151	(778.072)
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	7.460.462	533.800
Novčana sredstva na dan 1. siječnja	1.221.936	688.136
Novčana sredstva na dan 31. prosinca	8.682.398	1.221.936

Napomene na stranicama od 8 do 28 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

NEOVISNI OPERATOR SUSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI
IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2020.

	Trajni ulog KM	Neraspoređeni višak prihoda KM	Ukupno KM
Stanje 31. prosinca 2018.	1.649.278	4.594.842	6.244.120
Višak rashoda nad приходima	-	(1.518.663)	(1.518.663)
Stanje 31. prosinca 2019.	1.649.278	3.076.179	4.725.457
Višak prihoda nad rashodima	-	2.946.249	2.946.249
Stanje 31. prosinca 2020.	1.649.278	6.022.428	7.671.706

Napomene na stranicama od 8 do 28 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.